

PRACOVNÍ LIST B

William Shakespeare

Othello

Výňatek Umělecký text

JAGO Dobrotivé nebe!
Jste člověk? Máte duši? Máte rozum?
Bůh s vámi! Skládám hodnost.
Jsem to blázen!
Z mé poctivosti dělají mi hřích!
Zvrácený světe! Zapiš si to, světe:
Být upřímný se nevyplácí. Dík,
dík za tu lekci! Není chyby větší,
než k lidem lnout a popouzet je péčí.

OTHELLO Stůj! Snad jsi upřímný.

JAGO Měl bych být moudrý. Upřímnost je
blázen a ztrácí, s čím se pachtí.

OTHELLO Na mou duši:
Myslím, že věrná je – a zas, že není!
Myslím, žes poctivý – a zas, že nejsi!
Chci důkaz! Její jméno, svěží dosud
jak Dianina tvář, teď ušmourané
a černé je, jak má. Dokavad provaz
je, aby rdousil, oheň, aby žehl,

jed, aby trávil, dýka, aby bodla,
nestrpím to! Kéž bych měl jistotu!

JAGO Jste šírán vášní, pane. Je mi líto,
že jsem vám něco říkal. Jistotu
byste chtěl mít?

OTHELLO Chtěl mít? Musím ji mít!

JAGO A můžete. Leč jak ji chcete mít?
Chcete jim při tom dělat obecenstvo,
koukat se, jak ji przní?

OTHELLO Smrt a peklo!

JAGO Dost nesnadné by, myslím, bylo přimět
je k téhle podívané. Čert je vem,
jestli kdy jiný zrak než jejich vlastní
je spatří pelešit se. Tak. Co teď?

[...]

jestliže důvody a indicie,
vedoucí přímo k samé bráně pravdy,
vám dají jistotu, máte ji mít.

Výňatek Neumělecký text

Typologie žárlivosti

MUDr. Miroslav Plzák, CSc., rozlišuje žárlení mající povahu bludu, žárlivost podmíněnou konstituční povahovou vlohou, žárlivost podmíněnou situačně a žárlivost nutkavého charakteru. A jaký je mezi nimi rozdíl? Žárlení, které má povahu bludu, je asi nejtěžší formou. Jedná se o skutečnou duševní nemoc, kdy je dotyčný naprosto přesvědčen, že má pravdu, a je úplně hluchý vůči všem rozumným vysvětlením a důkazům. „Celkem snadné je určit žárlivost jako vážnou duševní chorobu, pokud má blud v sobě takzvané bizarní prvky: Vnitřní hlas mi říká, že jsi mi nevěrná. Slyším, jak si lidé šuškájí, že máš milence. Jakmile ulehnu, slyším v bytě kroky mužů, kteří čekají, až usnu, aby se s tebou mohli pomilovat,“ vysvětluje MUDr. Miroslav Plzák, CSc. [...]

Trochu lehčí mají situaci partneři lidí s žárlivostí nutkavého charakteru. Ti obvykle cítí, že jsou nemocní a že jejich podezření vyvolává neustálé hloubání o věrnosti partnera, které jim vrtá do mozku, aniž by mu dokázali odolat.

(www.mladazena.cz)

STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

1. charakteristika uměleckého textu (s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla a s orientačním zasazením do literárněhistorického kontextu)

- zasadit výňatek do kontextu celého díla; tvrzení zdůvodnit
- na základě analýzy výňatku popsat hlavní znaky dramatického textu
- analyzovat situaci zachycenou ve výňatku
- charakterizovat postavy vystupující ve výňatku a jejich roli v příběhu
- charakterizovat jazykové prostředky a jejich funkci v textu
- zasadit dílo do kontextu Shakespearovy tvorby
- zasadit Shakespearovu tvorbu do kontextu světové literatury

2. charakteristika neuměleckého textu

- postihnout souvislost mezi texty; najít pasáže, které lze vztáhnout k uměleckému textu
- postihnout hlavní myšlenky textu
- určit funkční styl a dominantní slohový postup, tvrzení zdůvodnit
- charakterizovat stylové prostředky a jejich funkci v textu
- uvést účel textu